

Szerkesztői iroda:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája.
Csak bérmentes levelek
fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem
küldetnek.

Előfizetési díj
vidékre postán vagy hely-
ben házhoz hordva:
Egész évre . . . 8.—
Félévre . . . 4.—
Negyedévre . . . 2.—

BAJAI FIGYELŐ

politikai hetilap.

Kiadó-hivatal:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája
B ó d o g - t é r .

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy 3 hasábos petit sor egy-
szeri megjelenésért 10 kr., 3-
szori 8 kr., 10-szerért 6 kr. fi-
zetendő. — Minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj jár.
A nyilttér 1 petit sora 12 kr
A hirdetési díj előre fizetendő.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Ne hallgassunk az ámitókra!

A függetlenségi párt husvét vasárnapi zászló-bontása igen megzavarta a kormánypárti urakat, a kik abban bizakodtak, hogy a „burgerek pártja” fejtellenül szét fog bomlani s így nagy erejét a választáson nem értékesítheti. A gyűlésen megjelent közéletünk veterán bajnoka: Gál Péter s hatalmas beszéde, melylyel a gyűlést megnyitotta, lelkesedéssé fokozta a polgároknak a függetlenségi zászlóhoz való ragaszkodást. Ebben az emelkedett hangulatban kiáltották ki jelöltnek Helfy Ignácot. Nagy csapás volt ez az ellentáborra, mely egyszerre egy ügy multja mint jelene révén országos tekintélyű férfúval találta magát szemközt, kinek nevére azonkívül még különös nymbust vet a Kossuth megtisztelő barátsága. A kormánypárti kortes-taktika tudvalevőleg nem igen válogatós az eszközökben; de Helfynek akár jellemét, akár fényes tehetségeit megtámadni nem csak erkölcsileg lehetetlennek, hanem hatástalannak is látszott. Más eszközöz fordultak tehát. Elkezdtek híresztelni, hogy Helfy a jelöltséget nem fogadja el, vagy ha el is fogadja, csak azért, hogy a választás után lemondjon s a mandátumot másnak adja át. Ilyen értelmű közleményt küldtek a rendelkezési alaplól kitarított „Nemzet”-nek is, s hogy ez olvasó-aszályban szenvedő lap közléséről a bajaiak is tudomást vegyenek, átvették azt a kauczió nélkül megjelenő helyi kormánypárti ujságba. Szabad-e felülnünk ennek az idélen kor-

tes-fogásnak? Még ha igaz lenne is, hogy Helfy csak azért lépne föl nálunk, hogy pártunkat a maga személyes előnyeivel támogatva győzel münk után a mandátumot másnak engedje át, — ha igaz volna is ez, ismételjük, változtatna-e a legkevesebbet is a mi meggyőződésünkön, csökkentené-e csak egy szemérvivel is azt a lelkesedést, melylyel a függetlenségi zászló diadalra emeléseért harcolunk. Hisz Helfyvel is nem az ő személyes tulajdonait tekintjük mi első sorban, hanem azt, hogy hí ápolója, bátor harczosa amaz eszmének, a mely Bocskaytól kezdve Kossuthig összes nagy nemzeti mozgalmainkat vezette. A mi pártunk nem személyes párt, melyben a sógorság-komaság, politikai céger alatt akar valakit hivatalhoz, méltóságához segíteni, a mi pártunk az elvek pártja, mely üdvét nem személyben, hanem eszmében keresi. Ha rosszul esnék is hát lemondanunk oly kiváló férfú által való képviselteséről, a minő Helfy Ignác, megnyugodnánk benne, mert hisz Helfyben, Helfy által is csak az eszmét akaruk diadalra juttatni.

No de nincs mit tartanunk, hogy erre a lemondásra szükségünk lesz. Alább veszik olvasóink a tudósítást ama küldöttség eljárásáról, mely Helfynek a küldöttséget felajánlani Budapesten járt. Helfy ez uraknak határozottan kijelenté, hogy „szerencsémnek fogom tartani, ha Baja város iparos és kereskedő lakosságát, a törvényhozás termében képviselhetem.” Ez magyarul van mondva, megértheti mindenki, s a

ki nem szócsavaró, csak egy értelmet tud neki adni, azt, hogy Helfy, ha több helyen választatik is meg, a bajai mandátumot fogadja el. Silány kortes-fogásnak bizonyult tehát a kormánypárt inszinuációja, mely hülönben már nyilván magán viselte a koholtság bélyegét, mert hisz alig tehető fel, hogy Helfy az ő titkos szándékait éppen a kormánypárti urak orrára kötné.

Nem olyan nyíltan hirdetik ugyan, de van még egy fogásuk a kormánypártiaknak Helfy ellenében. Az, hogy zsidó volt. Ez persze nagy vétek azok szemében, a kik semmik voltak azelőtt és most sem tudnak valamik lenni. Hát szent igaz, Helfy zsidó volt, s csak később tért át a keresztény vallásra, Olaszországban, a hol a száműzetés keserű kenyerét ette, a mért hí és igaz fia volt a lecsigázott magyar hazának. Persze volt ő egyéb is mint zsidó, hazafi volt a szó legnemesebb értelmében, a ki dicsőséget szerzett külföldön a magyar névnek, s mikor ismét visszatérhetett a hazába, nem furakodott oda, a hol a konczokat osztogatják, hanem ama zászló bajnokává lett, mely alatt nem szerezhetni vagyont, nem juthatni zsiros hivatalokhoz, hanem az egyéni boldogulást áldozatul kell hozni a nemzet jogaiért, a nemzet jövődjéért. S ti, a szélkakast utánzó köpönyegforgatók, meritek Helfynek a szemére háyni, hogy zsidó volt. Csak sok ilyen zsidót e hazának, a ki ember tetőtől talpig, a ki magyar minden ízében, a kit közpályáján nem kapzsiság és hiúság, hanem tiszta, igaz honszeretet vezérel!

TÁRCZA.

A szentelt barka.

Az öreg harang mozgása megreszketteti a kis szoba ablakát. A szél nem veri félre a harangot; csöndes, napfényes, iholyacsalogató idő van. Az ablak alatt vidám csevegés; meunek a gyermekek csoportosan a templomba; kezükben violaszin szalaggal átkötött barkás galy, melyet egy óra mulva megszenteljen, csodatevő gyanánt fognak visszahozni.

Csak Gáborka nem mehet velük. Még alakjukat is csak az árnyakból látja, melyek végig vonulnak a megvilágított ablaktáblákon. Hangjuk tompán, zürzavarosan jut keresztül az üvegen; nem érteni egy szót sem kiabálásukból.

Jobb volna, ha nem látná árnyékukat, ha nem hallaná egyetlen egy rikkantásukat sem. A mint tovább s tovább meunek és lármájuk velük együtt vonul tova, úgy száll utánuk Gáborkának, a kis betegnek vágya is. Számítgatja, mikor érnek a templom ajtajához, melyet már elállt a sok ájtatos nép, úgy hogy ököll sem lehet utat nyitni köztük.

Megkondul a kisebbik harang. Másodszor harangoznak. Eddig már odaértek a barkás fiuk meg leányok. A sekrestyében öltözni kezdenek a papok. A ministráns gyerekek kék rokokójukban, fehér karingükben az ajtónál tipegnek tapognak (hideg még a márvány ilyen kora tavasszal), ki-ki kanditának a templomban nyüzsgő népre, melynek susogása, moraja, köhögése valami furcsa hanggá olvad össze, mely érthetetlenül verődik vissza az öblös boltozatról.

Most megszólal mind a négy harang.

Beharangoznak.

Megindul mindjárt a kórmenet. És az a beteg fiu elnézi képzeletében a tarka sereget, a violaszin ezüstpazsómántu palástos prépostot, a mint gyémántos gyűrűje csillog a nap fényében, a kék reverendás, fehér inges kispapokat (milyen szép az a kék meg fehér szín, mint a narcisz meg az eperjácint), hallja a bivalybőr-torku mestert, a ki túlharosgja az orgonának száz sipját, meg a sok-sok vén asszonyt, góthós öreg embert, a kik közt a csintalan kamaszok bujkálnak, hogy előre tolokódásukkal bosszantsák őket.

Es ő nem lehet köztük.

Pedig már három hét óta várta ezt a napot. Lelke mindig átrepült egy más világba a csengő-bongó harangok szárnyán; s mikor hazatért a megáldott galylyal, anyja már várta a mákos és turós lepénynyel (kedves ételével), melyet épen akkor szedett ki a sütőből. Mások nem engedte meg a torkoskadást, ilyenkor csenés nélkül is hozzájutott egy jó falathoz — a szentelt barkáért.

Mert édes anyja nagy tiszteletben tartotta a barkát. Az ebédlőszobában a mestergerendára tette (nem tudja a nagyvárosiak, mi az a gerendás szoba); megörzi az a házat az isten haragjától. Ha valakinek nagy betegséggel, vegyen be három szemet a barkából, s ha erős a hit, minden bizonynyal meggyógyul tőle.

Ha nem fogyott volna el a tavalyi barka, bizony megpróbálta volna fián. Persze, csak titokban, hogy az orvos ki ne nevesse. Mert ezek az orvosok szörnyű hitetlen emberek. Azért is hal el annyi ember a kezük alatt, mert maguknak sem levén hitük, nem tudnak hitet éb reszteni betegekben.

No de hoz a szomszédék Birije; vett neki egy nyáláb barkás galyat, hogy szenteltesse meg az ő számára. Persze, hogy különb lenne az, a melyet fiacskája maga tartana a szentelt viz elé.

Hiszen felvinné az idén is, ha nem volna az ágyhoz szögezve. Éppen a barkaszedésben hült meg; most egy hete.

Kiment jó pajtásaival a berekbe, a hol a fűzfák virágoznak. Megnézték, reped e már a barka héja. Hol lehet a legszebb galyakat metszeni virágvasárnapra. Volt bővében. Össze is beszéltek, hogy fölkerelkednek szombat délelőtt, iskola után, tíz órakor, délig megjárják a berket; szombat délután úgy sincs dolguk az iskolában, beköszönt a husvéti vakáció, nem fogja már olyan keményen a leczkét a tanító.

Örömlükben-e, vagy csintalanságukban (azt nem tudja a gyerek, mikor pajkoskodik) levetették kabátjukat s elkezdtek métázni egy tisztáson. A Kovácsék Rudijának mindig van egy madzaghurkolással keményre kötött labdája, talán még az ágyban is azzal játszik, ütőfa hamar kerül a berekben. Megeredt a játék. Subogott az ütőfa, repült magas ívben a labda, kemény testével nagyokat bűgta a levegőben. Gáborka, a ki legügyetlenebb volt köztük, csak lógoskodott. De a kabátját ő is a többi fölé terítette a győpre s egy ingben futott szorgalmasan a métásokkal.

Mikor hazajött, már borzongott. Egész éjjel nyug-

talankodott. Égett a feje, meg belseje. De azért elment az iskolába. Nem maradt volna el semmiért sem. Ugy kellett a tanítónak haza küldenie.

S azóta beteg. Veszedelemesen. A házi orvos lemondott róla. Ő már nem segíthet; ha csak a természet csodat nem tesz... a mint már mondani szokták, mikor megáll a gondolat az emberi véges tudomány bezárt vasajtaja előtt.

Hej! meg tudná gyógyítani a barkával! gondolá (és ki is mondta) a jámbor asszony.

A kis Gábor hitetlenül rázta fejét. Elég világos volt az elméje, hogy átgondolhassa ennek lehetetlenségét.

— Hol marad az a leány, hol? tanakodik magában az asszony.

A beteg fiú meg hallgatja a harangok szömba ringató harmonáját.

Most értek a nagy kapuhoz... Most mennek be... fölértek a lépcsőn... az oltárnál vannak... meghintik a barkát...

És a nap bemosolyog az ágyra. Mintha biztatná a szenvedőt, higgyen benne. Majd kigyógyítja, kihozza a házból.

Es a kis fiú elhiszi neki. Fölteszi magában, hogy meg fog gyógyulni. A nap, az Isten napja biztatja és ő hisz benne.

Egy veréb ugrik a szőlővenyigére, mely az ablakot körülhálazza. Megrezdül a gyöngye venyige, megijed a madár és felrepül az ég felé.

Ez is arra menekül a merre az ő bizalma keres menedéket.

Anyja megint odalép az ágyhoz. Kezében a barka. Meghozta már a kis Biri.

Gáborka nem ellenkezik. Lenyeli a három szemet. Tudja, hogy nem ez segít, ha meg is gyógyul, ámbár nem vonja felre száját, ne lássa édes anyja hitetlenségét, higgye igaz szándékát.

Egy hét mulva vigan zengenek-morognak a harangok Gáborka ott ül a nyitott ablaknál és fejtét a padlóra nyugtatva hallgatja olvadozó zenéjüket.

Már fen jár. Meggyógyult. Meggyógyította — hite.

Sziklay János.

Baja város polgárait ily esetben, ostoba fogásokkal nem lehet meggyőződésükben megtáborítani. Ők kiszemeltek maguknak egy férfit, a ki törekvéseiknek, vágyaiknak, a nemzet igényeit illető követeléseiknek képes hangot adni. Ez a férfi Helfy Ignác, a ki kész is, tud is megfelelni a polgárok bizalmának. A bizalomnak ezt a viszonyát ámitó beszédek nem fogják köztünk megingatni, s mi nem csüggedő hévvel fogunk küzdeni azért, hogy Helfy Ignác személyében a függetlenségi eszme nálunk is diadalra jusson.

Kossuth Helfyről.

Kossuth Lajos a győri függetlenségi párt egyik tekintélyes vezérfőfőjéhez, Mayer Károly győri köztisztviselőben álló polgárhoz levelet intézett, melyet a Hazánk husvétii száma közöl. E levél következőleg hangzik:

Túrán, 22. via dei mille, ápril 2. 1884.

Kedves komám uram! Örömmre szolgált a „Hazánk”-ban olvashatni, hogy a derék győriek Helfyt léptették fel, s hogy ő a jelölést elfogadta. Egy hó vágyam teljesült ezáltal, mert, miután az ottani függetlenségi pártnak a mult választáskor kivívott győzelme (mely a mint akkoron értesítettem, leginkább az Ön tevékeny közreműködésének volt köszönhető) annak a szerencsétlen M.....-nak botránnyos elpárolgása miatt annyira hiábavalóvá vált, hogy Győr városa a most végéhez jutott országgyűlésen újszólva nem is volt képviselve: én aként vagyok meggyőződve, hogy Önöknek, kik a függetlenségi elvek hívei, fokozott mértékben kell tartozásuknak érezni, úgy a haza iránt, mint városuk hírneve tekintélye iránt a sajnálatos csorbát az által kiköszörölni, hogy oly férfi által képviseltesse Győr városát a jövő országgyűlésen, melyre a nemzet jövődjébe mélyen beható kérdések megoldásának feladata vár, mondok, oly férfi által képviseltesse városukat, kinek rendíthetetlen elhűsége, kipróbált tiszta jelleme, fényes tehetsége, tág politikai látókör, parlamentáris gyakorlottsága, tekintélyes állása s erős kötelességérzetétől hevitett fáradhatlan buzgalma kezességül szolgáljon, hogy nemcsak dicsőségesen megfeleljék választói várakozásának, hanem személyiségének országszerte elismert értéke által biztosítani is fogja Győr városa számára azon nyomatékos befolyást a magyar haza közügyeire, mely azt a derék várost az irányadásra hivatott tényezők sorában, minden tekintetben megilleti. Már pedig határozottan meg vagyok győződve, hogy Győr városának függetlenségi elvű polgárai mindezen mérvadóknak mondható szempontokból, a lehető legszerencsésebb választást tették, midőn azon megállapodásra jutottak, hogy bizalmukkal Helfy Ignácot tisztelték meg.

Engem Helfyék a legmögíthetebb basáság csatol, melynek kapcsát az idők és viszonyok minden esélyein keresztül, sok év tapasztalása edzette meg; én ismerem őt, mint senki jobban nem ismerheti; előttem az ő szíve, lelke, gondolkodása, jelleme egy nyitott könyv, melyet nagy-rabecstül olvastam, hát csak gratulálhatok, s a leg-őszintebben gratulálom is a derék Győrnek választásához.

De a minő szerencsés választásának tartom a felléptetést, oly csapásnak tartanám azt, ha a magyar haza függetlenségének győri hívei, kikben elég erély volt ezt a szent zászlót egy M.....-nak jóformán ujoncz-

nével is győzelemre juttatni, Helfyinek e zászló harc- edzett, a tűzpróbát rég kiállott bajnokának nevével győzelemre ne juttatnák. En visszaemlékezve azon nagy időkre, melyek önre kedves komám uram a magyar haza állami függetlenséghez ragaszkodást már atyja dicső példájával örökségül szállítottak, megvallom, csudálkozom, hogy Győr városában — épen Győr városában! — csak egy ember is akadhat, ki nem ezen zászló alá sorakozik, melynek országos diadalra jutása nélkül a szabadság csak látogat, az alkotmányos élet csabka illúzió, a magyar állam- eszme nem egyéb, mint hangzatos üres frázis, melynek hangoztatásával a provinciál, a gyarmati alárendeltség szegénytelen meztelensége takargattatik; — a haza nem önzél, hanem idegen érdekeknek részeit zsákmánya, részint szolgálja, — s még az anyagi jólét mezeje is oly sivatag, melynek kiszivattyozott talajából, még korunk világszellemnek befolyása, még ama hatalmas demokrata is, melyet gőz- és villanyerőnek neveznek, a létért küzdés erőfeszítésével csak silány eredményeket bir kiküzdni, melyek sem a kornak, sem a nemzet szükségének meg nem felelnek, sőt itt ott észlelhető partiális haladások mellett melyeknek sántikáló tipegését még az önczéliasság feladásának átka sem képes egészen paralizálni, nem egy téren s nem egy helyen — azt hiszem épen Győrött is — hanyatlás tapasztalható. De hát fájdon! tény, hogy a jogfeladás miázmája Győr levegőjét is megfertőztette, a lencsetálas Ezsau ott is követőkre talált. Ezekkel szemben a függetlenségi párt erős küzdelem vár, melynél — úgy hallom — az ellenpárt némely helyi érdekekre vonatkozó kecsgetések vonzerjétől remél. Pedig semmi sem bizonyíthatná megdöbbentőbben a haza jelen állapotának abnormitását, mint az, ha a haza polgárai azon hitre jutottak volna, hogy azon gondoskodásra, melylyel a kormány minden jogos érdeknek, minden méltányos igénynek párkülömbőség nélkül tartozik, csak oly kedvezésként lehet számítani, melyet vokssal kell megvásárolni. Ha én kormány volnék, én az ily feltevést becsületsértésnek tekinteném, mert abnormitásgatlanul a megvesztegetés gyanúja lappang. Másrészt pedig semmi sem bizonyíthatná megdöbbentőbben a nemzeti jellem színvonalának mély lesülését a jelen politikai rendszer erkölcsizáló befolyása alatt, mint az, ha a haza polgárai azon magasztos cselekvényt, melylyel az ország jelen és jövődjé sorsára befolyásukat érvényesíthetik, amolyan vásárnak tekintenek, melyen jogoknak, elve- nek s a haza nagy érdekeinek árán akár egyéni, akár közösi husos fazekakat lehet s kell megvásárolni. Az első feltevés a kormány jellemére vetne homályt, — a második a polgárok homlokára ütné a korrupció bélyegét. A dolog azon szentségtelen úzérkedés jellegét ölténé fel, melyet a kanojog Simonjának nevez.

Nem is akarom, nincs is okom feltenni, hogy Győr városában az ily mérges burján mag vetése termékeny talajra találhassa, de az tény, hogy egyértelműség nincs, hanem párt pártal készül birkózni, s mert a helyzet ez, csak óhajtanom lehet, hogy az a párt, mely Helfy nevért irta zászlójára a haza függetlenségének szent neve mellé, vállalt vállhoz vette tevékeny erélylyel minden erejét kifejtse, miszerint az a zászló eklatans győzelemmel kerüljön ki a küzdelemből.

És itt szabadságot veszek magamnak kedves komám uram, önnek ismeretes hazafiságára hivatkozni, remény- lem tapasztalt jó indulatától, hogy azt nem fogja tölem rossz néven venni. Ön egyike Győr városa azon előkelő érdemes polgárainak, a kik nagy befolyást gyakorolhatnak polgártársaira; ezt régóta tudom, és tudom azt is, hogy e befolyásnak az utóbbi választás kimenetele, mely- nél a kivívott fényes győzelem — a mint már fentebb is említém — nagyrészt az ön buzgó tevékenységének volt köszönhető.

szénraktárakat a füstölő és gözölő anyagokat rajz-reli- quáriák szemlélvé, kinevetni fogják, hiszen nekik valami új szerkezetű gépezeten csak egy szellentyűt kell megnyomni, hogy a szoba egy pillanat alatt meleg legyen, mely ha úgy fogják akarui, akár az ebédjüket is megfőzi. Ilyen apparátusok már most is vannak, hanem hiányzik ehhez még egy: az olcsó villamosság. Egyelőre csak a gazdag emberek engedhetik meg maguknak e fényűzést; de hát nagyobb városokban rendelkeznek az emberek oly kemencékkel, melyeket gázzal lehet fűteni, mely azonban kényelmesség, kellemesség tekintetében sokkal hátrább áll a villanyos fűtésnél s ez utóbbi által már manapság mellőzhető a többi fűtésnemeket, ha oly sokba nem kerülne.

Mint hogy épen a fűtésről szólottunk, ad vocem, tér- jünk csak azon órségi vitás kérdéshez, mely a körül fordult, hogy: alkalmasabb-e a kemence, mint a kandaló, mely kérdés megoldásánál leginkább az angol Flechter tünt ki. A német s az orosz kemence mellett kardosko- dik és lehetetlennek tartja a kandallók általi fűtést, míg a francia, az olasz, kiknek a kandallókból külön fajuk van, továbbá az angol s amerikai épen az oly szobában nem tud télen ellenni, melyben kandalló nincs; ezekhez csat- lakozik a mi magyar emberünk is, ki legjellemzőbben ragaszkodik hozzá, mert a „tűzhely” név alatt legszentebb helyét nevezte el: a tulajdonképeni otthon. Ezek ép ab- ban találják gyönyörűket, hogy a tűznek a paraszát látni akarják — Kisfaludynk e szavakkal kezdí legszebb regéjét: „Ülj mellém a kandallóhoz, fel van szítva melege...” és itt a sustorgó lángok mellett be- széli el kedélyesen regéjét. Hogy visszatérjünk a vi- tás kérdéshez, melyben Flechter hősieskedett, — meg- próbált ő házában minden fűtési rendszert és arra a végeredményre jutott, hogy a sugárzó hő, mely vala- mely ablaknál behatol, legalkalmasabb a tanuló- vagy könyvtár-szobában. Hálóterméknél, ebédlőknél, lépcsőze- teknel a sugárzó hő, mely ily módon melegít, éppensé- gel fölösleges. Itt legalkalmasabb a meleg víz vagy gáz- kemencék általi fűtés, mert hiszen az alsó rétegek hő- mérséklete a fekvő emberre nézve jelentőséggel nem bír. — Mi e tekintetben Flechter mellett tartunk.

A villamosság nemrég egy újabb terrenumot hódí- tott meg, de a melyen — s ennek nem ő az oka, — kevés- babért fog aratni, s ez: a léghajóknál való alkalmaztatása. Könnyen megeshetik, hogy a villamos mozgató erő, a mint Tissandier testvérek Párisban állítják, az egyedüli, a mely- nek erőnyilvánulása a legkedvezőbb viszonyban áll nehé- ségéhez, minden más gépezetekkel szemben, alkalmas a léghajó csavarának hajtására — s a mi a legfőbb, a vil- lamosság nem tűzveszélyes. De még mindebből nem kö-

Amde most azt hallom, hogy önre M..... botránnyos elpárolgása oly diszisztáló hatást gyakorolt, hogy egészen visszavonult. Nem is csuda; — de minthogy tudom, hogy önnek visszavonulása a pártra nézve nem- csak érzékeny csapás, hanem oly pótolhatlan veszteség volna, mely a győzelem kivívását kompromitálhatná, hát én Mayer Károly méltó személyes elkérésedestől, Mayer Károly hazafiságához appellálok. Méltán sértésnek vehet- né ön, ha én őnt kapacitálni akarnám a felől, hogy mit kíván a hű honszeretet, mit követel a hazafiai kötelesség; önnek erre nincs szüksége, hát nem is teszem, hanem egy- szerűen azon biztos reményemnek adok kifejezést, hogy önben a hazafi hallgatást parancsol az egyéni keserűsége- nek, hogy ön nem fogja elmulasztani befolyásának és erély- es közreműködésének egész nyomatékát a győzelem ki- vívásának mérlegébe belevetni, s hogy ön lesz az, a ki na- kem ezt fogja telegrafálni: „Küzdőtűnök férfiasan és győ- ztünk, Helfyt megválasztottuk.”

A soknemű fájdalmas veszteségek közt, melyek testvériesen hű bajtársam és felejtethen barátom — kö- zös barátunk — Ihsász Dániel halála által reám hártultak, nem utolsó az, hogy vele elvesztettem a közvetítőt, mely komám urammal barátságos érintkezésben tartott; de hát mert e közvetítőt a halál elragadta, engedje kérem, hogy ön maga szerencsésítsen időnkint egy pár rövidke sorsral, mely önnek és családjának hogyléte felől értesít.

Evek multak el a látogatás óta, melylyel ön engem volt falusi remete-lakomban megíztelt, s mely nekem kedves emlékeim közé tartozik. Az idő alkalmasint el- mosta önnek emlékezetéből arcom akkori vonásait, de, ha mégis megmaradt volna annak homályos emlékezte, hát hasonlítsa össze mostani arczképemmel, melyet a vé- ggett zárok ide, hogy ön meglássa, minő pusztitást vitt vég- hez az idő s az örömtelen tengés azóta is azon a romon, melyet ön Baracconében látott.

De hát tartsa fel nagyrabecstül barátságát kedves komám uram azon rom számára, a míg el nem porlik, s fogadja szívesen tölem barátsága viszonzásának biztosítá- sát és legzivesebb üdvözlömetem.

Kossuth Lajos.

Választási mozgalmak.

A husvétii ünnepek, mint szerte az országban, nálunk is nagy élénkséget hoztak a választási mozgalmakba. Va- sárnap a függetlenségi párt tartotta nagygyűlését s azon osztatlan lelkesedéssel kiáltozta ki jelöltnek Helfy Ignácot. Oly szerencsés választás ez, melyhez ösztintén gratulálhat- tunk magunknak. Helfy személyében mily kiváló képviselő- löhöz van jutni kilátásunk, nálunk ékesszólóbban és iga- zabbban megvilágosítja ama lapunk más helyén olvasható levél, melyet Kossuth Győrbe intézett ugyan, de azért bi- zonyul Baján is azzal a tisztelettel fognak olvasni, mely a nagy száműzött minden nyilatkozatát megilleti.

Hétfőn Littnovits Gábor úr, mostani képviselőnk, tartotta beszámoló, majd programbeszédét. A kritika igen nehéz helyzetben van e nyilatkozatokkal szemben, melyek tulajdonképen semmi pozitívumot nem tartalmaznak. Úgy a beszámolóban, mint a programban hiába keres- sük amaz elvek kifejtését, melyek a t. képviselő úr politi- kai működését irányozzák. Amabban néhány alkotott tör- vény felsorolása mellett kiemelkedő pont ez: „Arra, mi- szerint a baja-szabadkai vasút már most kiépítették, ar- ra az én igen sok helyen tett közbenjárásom és megszüni- vetkezik, hogy bármily erejű villanyfolyam gépezete is, a szél ellen sikerrel működhesse. A próbáknál kiderült, hogy a villamosság ép úgy, mint más egyéb erőforrások, a természet változathatatlan törvényei ellen működni nem képesek. Tissandier testvérek gyönyörű szőp léghajót épí- tettek és gondolójukban a legjobb gépeket alkalmazták. De midőn a széllel szemben akartak hajózni — a villam- gépezet megtagadta a szolgálatot. Anyiban sikerült csak e szerkezet, a mennyiben a légáramlatok ellen helyüket megállani képesek voltak és a szelek által el nem sodor- tattak.

Ez bizonyára már sikernek tekinthető, de azért a kormányozható léghajótól oly messzi vagyunk még, mint az örök-mozdony feltalálásától. A villamos vasutak száma egyre gyarapodik, minthogy már meggyőződött a közön- ség arról, hogy e teherszállítási mód bizonyos körülmé- nyek közt a legcélszerűbb. Dr. Siemens Werner, kinek ajánlatát Berlinben visszautasították. Bécshez fordult és a dunaváros részére már egész vasuti hálózatot épít. E vas- utakhoz csatlakozik Bécs közelében egy villamos hegyi- pályá, míg egy merész vállalkozó a turisták használatá- ra és csodálkozására, a villamosság segélyével azon mere- dek magas sziklatetőkre akar fejutni, melyek Montreux falut a genfi tó partjánál, körül veszik.

De legyen már elég ennyi a villamosságról. Oly ta- lálmánnyal akarunk még említést tenni, melyre Németor- szág jelenleg igen büszke. S ez a „König és Bauer” ober- czelli cég találmanya: a rotációs nyomda-sajtó, mely czégek köszönhetjük tudvalevőleg a már mostan tülhala- dott gyors-sajtót. Olvasóink nagyobb része tudni fogja, hogy a nagyobb hírlapokat rotációs, az az hengerforgású gépekkel eszközik, melyek nemcsak egyes íveket, hanem végtelen hosszú szalagu papirokra nyomtatnak és melyek- nél a kiszedett betűk a hengerhez vannak erősítve, míg más sajtóknál egyes szikba vannak a betűk kiszedve. Egyedül König és Bauer czégek az érdeme, hogy a hen- ger-sajtó, mely eddig csak közönséges munkálkál alkalm- maztatott, nemcsak a képes újságok igényeinek felel meg, hanem annyira javították rajta, a mennyiben a nyomta- tást mindjárt két színben is eszközi. Ezen új alaku sajtó, a feltaláló céget az egész világban híressé fogja tenni.

Végül öröndetes hírrel akarjuk befejezni szemlé- ket. Aki száz font lisztből tíz fonttal több kenyert akar nyerni, mint a mennyit eddig nyert, az forduljon Párisban Montérichard urhoz. Az emberiség ezen jól tevője patens- kért e csodaműszerére. Eljárása egy különös víz alkalm- zásában áll, mely bizonyos mennyiségben gabna-tar- talmu és a hőnek ki volt téve.

Bár igaz lenne!

Szemle az újabb találmányok köréből.

Sok ember nagyitásként fogja tartani azt a bebizo- nyítható állítást, hogy egy jó rosz, avagy szénatermésben több erő rejlik, mint a mennyit az egész világ összes szénbányái előidézni képesek. A gabna ugyanis az embe- rek fő-tápszere, a tehervonó állatok ellenben fű- és szé- nából nyerik életerejüket s a föld e termékei bennük húsos alakulnak át. Ha már most a lehetőségig összead- rók az emberek és állatok erőnyilvánulásait, ki fog tűnni, hogy olyan országokban is, hol lépten-nyomon gőzgepe- ket alkalmaznak, ezeknek összerezéjt husz-harminczszor is több adja és hogy egy 10 százalékkal nagyobb termés meg felelne az összes szén erejének, melyet a gőzkazánok- nál elégetnek.

Sulyukhoz arányitva emberek, tehervonó állatok sokkal több erőfelfűzésre képesek a legjobb gőzgepnél is, a melynél még mindig nem jutott a leggyérvényre a taka- rékosság s a rovarok még az ember és állatoknál is arány- lag erősebbek. Ha ezek oly egyetlenes kintártással rendel- kezének és erejüket úgy lehetne koncentrálni, mint a gőzgepeknél, akkor soha sem kellett volna a géperőt igénybe venni.

De a gabnának ezenkívül még becsesebb tulajdon- sága is van. Ha a villamosság tudósainak igazuk lesz, akkor már a közel jövőben a Duna lefolyása oly mennyi- ségű villamosságot fog szolgáltatni, hogy ez által az egész Dunavidék összes gépeit hajtani lehetne; s a Niagara- zuhatag is nemcsak arra szolgálja, hogy a közelében bá- mulók befogadására odaépitett vendéglők korcsmárait gazdagítaná, hanem kisoronáná messze földig a gőzgepet és a kőszent.

Legjobb esetben is a vízben rejlő sok erőnek nagy része elveszne, míg ellenben a gabnánál sokkal kevesebb vész el; alig a fele. A kőszén pl. szállítható ugyan túl a tengeren, de ez a szállítás annyiba kerül, hogy csak sür- gős esetekben fordulnak elő ilyen szállítványok; a gab- na ellenben még a Csendes-occeán öbleiből is ezer mért- földön át szállítva, csak felényivel kerül többbe. A gabna tehát a legalkalmasabb és legjobb eszköz az erő-átvitel tekintetében s alig remélhető, hogy mint ilyen, a jövő vil- lamos időkben is ki fog szorítottatni, még ha annyira vinnék is a találmányokat e téren, hogy minden gép közvetítése nélkül egyenesen a föld, vagy levegőből nyerendik a vil- lamfolyamot.

És csakugyan közelebb vagyunk talán már azon időhöz, mint gondoljuk, midőn a villamosság nem csak a megvilágítás, hanem a fűtés teréről is leszorítja tüzelő anyagainkat, melyek amugy is oly primitív állapotban vannak, hogy csak örülhetnek majd utódaink, ha a fa és

nem akaró kérelmezésem igen nagy befolyással volt." No ha ez igaz is, ezzel még nem nyertük oly képet a képviselő úr működésének, melylyel egy előhaladott város intelligens polgárai megelégedhetnek. A vasut kérdése min ket helyi szempontból igen érdekelt ugyan, de a lefolyt országgyűlési ciklus alatt voltak más kérdések is, a melyek nagyon érdekeltek. Így p. o. az adó-emelések, a horvát zavargások, az antiszemita mozgalmak stb. melyek mind sokkal nagyobb mértékben járultak a politikai helyzet megállapításához, mint a baja-szabadkai vasút. Ennek dacára a t. képviselő ur elmulasztotta, hogy e fontos kérdésekben elfoglalt álláspontját megvilágosítsa. S megvalljuk, e részben nem tartjuk kielégítőnek azt a nyilatkozatát sem, hogy „mi történt a most vége felé járó országgyűlésen, azt a lapokból mindenki tudja." Ez szent igaz ugyan; de azt viszont nem tudja senki, hogy mit tett Latinovits Gábor. A krónika csak egyetlen „tettét" jegyezte föl, a mikor t. i. az általános jövedelmi pótló föl-emelésére — szavazott.

A program-beszéd legnagyobb részét a pénzügyi javulásra s az ipartörvényre való reflexiók foglalják el. Amannak legkiütöbbséjében a rente-konverziót említi föl. Hát igaz, hogy ez által a kamat-teher körülbelül $\frac{1}{2}\%$ -kal csökkent, de az is igaz, hogy a tőke-tartozás 25%-kal emelkedett; már pedig valamire való állam az az, a föltevésével csinál adósságot, hogy azt valamikor vissza is fizeti. S a pénzügyi kép teljességéhez oda kell számítani, hogy évi adó-terhünk 40 millióval szaporodott s hogy az államjarek nagy részét már elkönyvetelték.

A mit a jövőre nézve mond a képviselő ur, az bizony igen sovány program. „Belügyeinkre nézve tudjuk és érezzük, hogy mit és miként kell tennünk arra nézve, hogy hazánk és nemzetünk minden irányban virágozzék," stb. mondja a képviselő ur. A dolog még sem egészen olyan világos, mint a hogy ezt a képviselő ur elötünteti, mert egyikünk így gondolkodik a dolog fölül, a másikunk pedig másképp, s egy képviselő-jelölttel szemben éppen nem indiskréció, ha részletes és szabatos kifejtését kívánjuk tőle, minő intézkedéseket tart a haza felvirágzására szükségesnek. S nem fogadható el ily részletes kifejtésül az sem, amit tovább mond: „Mindnyájan öhajjuk a közgazdasági reformját, az igazságszolgáltatás gyorsabb és olcsóbb módját, a kir. Tábla decentralizációját, a szabé-liség behozatalát, a felsőház korszerű reformját, stb." Ezek mind oly nagy általánosságok, melyek nemcsak az apró részletekre, hanem a lényegre nézve is a legkülönb-felébb magyarázatokat eltűrik éppen azért valójában semmit sem jelentenek.

Egy van, a mit képviselő ur világosan és határozottan kifejez: az ő végtelen bizalma, Tisza Kálmán és kormányára iránt. E részben az őszinteség hiányát csakugyan nem lehet a szemére vetni. Tisza Kálmán fog gondolkozni, mi pedig fogunk szavazni: ez a sunnyája ama frázisoknak, melyekkel a kormány bölcsességét és hazafiságát aposztrófálja. Meghiszszük neki, hogy úgy is lesz a dolog, ha ugyan Baja város polgárai megadják rá a módot, hogy szavazhasson. Ez azonban aligha fog bekövetkezni.

És most átadjuk a szót tudósítónknak.

A függetlenségi párt nagygyűlése.

A függetlenségi párt végrehajtó bizottsága csak pénteken este határozta el, hogy a partot husvét vasárnap délutánjára nagygyűlésre hívja össze. Bármily rövid idő volt is a meghívás meghirdetésére, már d. u. 2 órakor tömve volt a „Nemzeti Szálló" nagyterme, s midőn 3-4 óra partelónak a gyűlést megnyitotta, közel 800, nagyobbára választó polgár volt jelen.

A hősök óriási volt, úgy hogy Gál Péter, miután elnöki székét szünni nem akaró eljenzés közt elfoglalta, megnyitó beszédét igen rövidre volt szabni kénytelen. Önök kibontották a függetlenségi lobogót, — kezdé beszédét, — azt a lobogót, melyért őseink harcoltak s melyet sértetlenül kell a jövő nemzedékeknek átadunk. Sokat küzdött a magyar nemzet hazájáért, szabadságért; de fájdalom, e küzdelmek maig sem vezettek teljes sikerre, hazánk még ma is olyan, mint a kineve kezét meg vannak kötözve, meg van fosztva szabad mozgásától s kénytelen rajunk elösködő idegenek gyámkodását tűrni. A küzdelmet feladunk kicsinyhitűségünkkel. Ha nem kecségethetjük is magunkat rögöni sikerrel nem szabad lemondanunk arról, hogy hazánkat fölemeljük ama polczra, a hol a maga érdekeivel kizárólag ő maga rendelkezik. Lehet, hogy küzdelmeinknek nem magunk látjuk hasznát, hanem csak az utóunk jövő nemzedékek, de ez ne riasszon vissza a kötelesség teljesítésétől, hisz a jó szülő is tür és fáradság, hogy gyermekeire örökséget hagyhasson. Mi átvettük apáinktól a küzdelmet, folytassuk azt hiven, bizalommal, kitartással, hogy legyen gyermekeinknek legszebb öröksége: a független, szabad Magyarország.

Viharos eljenzés követte e nemes hévvel elmondott szavakat, mire a gyűlés hozzálatott további teendői elintézéséhez.

Gál Péter előadja, hogy ő részint hanyatló kora, részint nagy elfoglaltsága miatt nem vehet részt a párt minden tanácskozásában, miért is szükséges volna helyettes elnökről gondoskodni.

Incsédi jegyző a végrehajtó bizottság nevében Csorba János urat ajánlja, ki is helyettes elnöknek egyhangulag lelkesedéssel megválasztatik.

Gál Péter: Elérkezett már az idő, hogy a képviselő-jelölt személyére nézve meg kell állapodnunk. A végrehajtó bizottság érintkezésbe lépett a központi körrel s most oly férfit ajánlhat jelöltnek, ki közeletünknek egyik büszkesége. E férfit Helfy Ignác. (Percekig tartó zajos eljenzés.) Így kimondhatom a határozatot, hogy a bajai függetlenségi párt képviselőjelöltül Helfy Ignác urat kéri föl.

A közgyűlés elhatározta továbbá, hogy Helfy fölké-

resére a végrehajtó bizottság küldjő ki egy deputációt, mely egyttal Irányi Dániel és Czierer Akos orsz. képviselő urakat is hívja meg, hogy körünkben megjelenjen s a függetlenségi párt elveit kifejtve szíveskedjenek. Az elnök berekesztő lelkesítő szavai után a népes gyűlést lelkes hangulatban oszlott szét.

Kormánypárti mozgalmak.

Egy hét óriási plakátok hirdették, hogy várásunk orsz. képviselője Latinovics Gábor úr husvét hétfőjén Bajára érkezik. Reggel jött meg, kocsin Kalocsa felől. A párt bizottsága s még néhány ember, szám szerint 47 kocsin, kivonultak elébe Szent-Istvánra, hogy ott fogadják. Gyalog publikum egy-két szál ha volt Latinovics úr hirtője reggel 7 órakor tünt fel a láthatáron s a Szt-Istvani templom-téren állt meg, hol a város nevében *Allagu Inre* főjegyző (a polgármester a képviselő úrnak rendezett ovációkban egyttal nem vett részt) üdvözölte röviden, mire Latinovics úr hasonló rövidséggel felelt. Az erősen hallgató publikum ezután ismét kocsiakra kerekedett s a városi közönség nagy közömbössége mellett csinált egy egészen fölösleges körutat az utcákon.

Délután négy órakor volt a képviselői beszámoló. Kezdődött azzal, hogy gőzkorszakot élünk s végződött ismét gözzel, t. i. amaz érdemek emlegetésével, melyeket a főtisztelendő és nagyságos úr a szabadka-bajai vasut körül szerzett. Három szál ember eljent kiáltott, s miután Szutrély úr felszólítására, hogy a ki nem kormánypárti távozzék, a terem jóformán kiürült, dr. Latinovics Pál ur lépett a podiumra. A doktor úr egy igen kuriózus tételt állított fel, azt, hogy „parlamentünkben csak egy: a szabadelvű párt az, mely bir közjogi programmal és helyes eszmékkel." Különösen erre a közjogi programra vagyunk kíváncsiak. Melyik az? A melyiket Tisza Kálmán 75 ben „az elvek fenntartásával" szegre akasztott? Vagy a „Gesamtreich" Bach-szagu eszméje, melyhez a Tisza ur minisztersége óta hozott közjogi törvényeinkben annyira közeledtünk? A doktor úr további beszédje amaz erkölctelen tant fejtegette, (a melyet Kosuthnak lapunk mai számában közölt levele oly élesen elítél), hogy a helyi érdekeket kell első sorban tekintenünk.

Az újra kijelölt Latinovics Gábor ezután elmondta u. n. program-beszédét, melylyel már főnebb foglalkoztunk.

Este banket volt 250 terítékre nem egész 200 résztvevővel. Egy-két ügyvéd és orvos, meg hivatalosok adták ki ennek a társaság is jó részét. Független polgár alig 10-12 volt jelen. Az összegyűlteket nem érezték magokat valami jól, mert 10 óra felé a társaság már széledezni kezdett, s innentől a mi történt, nem politikai lakoma, hanem közönséges muri volt.

Közönség köréből.*

Tekintetes szerkesztő úr!

Tisztelettel kérem, lehet-e valakit tárgyalásra idézni vallása ünnepein, főleg akkor, midőn a kereset előtte való napon délután adatik be?

Ha a hozott marasztali ítélet ünnepnapon emelkedik jogerőre, lehet-e az ezt követő napon, mint a jogerőre emelkedés napján, végrehajtást foganatosítani?

Lehet-e annak lakásán eszközölni a végrehajtást, ki a fizetésre kötelezett adóssal semmiféle jogviszonyban nem áll, azért kezességét nem vállalt, s marasztalva nem lett, és lehet-e azt foglalni, akkor, midőn az adósnak és annak lakásának, kinél a végrehajtás foganatosítva lett, egy negyed órai távolban vannak egymástól?

Köteles-e a végrehajtó kipuhatolni azt, és meggyőződni arról, hogy azon hely, hol a végrehajtás foganatosítása végett megjelent, a fizetésre kötelezett adós lakása-e? S ha kötelessége, és e kötelessége teljesítését megszegi, elköveti-e az 1871. évi VIII. t. cz. §. a. pontjában, körülírt fogelmi vétséget?

Jogában áll-e végrehajtónak és a végrehajtónak, tudva azt, hogy ott nem a fizetésre kötelezett adós lakik, és látva az ott lakó nevével megjelölt lakost, e lakostállyba behatolni a nélkül, hogy végrehajtató, mint magánfél, az 1878. évi V. t. cz. 230-232. §§-aiban körülírt magánlak sértését követné el, és hogy a kir. végrehajtó az 1871. évi VIII. t. cz. 14. §-ában körülírt büntetendő cselekményt elkövetné azzal, hogy engem jogtalan és törvénytelen foglalás tüzésére kényszerít, és az igény perrel költséget okoz?

A foglalás ellenem vezetett, és lakasomon nőm ingóságai vétettek bírói foglalás alá, daczára annak, hogy a bajai kir. járásbíróóság kiküldöttje Horánszky László és Tausig Jakab bajai lakos, felperes helyettese valami Rosenberg nevű kereskedő jól tudták azt, hogy e lakás az én és nőm lakása, hogy az adós nem én vagyok, és hogy felperessel szemben az adósert semmiféle kötelezettségi viszonyban nem állok, és azt is jól tudták, vagy legalább tudniok kell, hogy az, ha adós valahol visitel, meg nem állapítja meg azon jogot, hogy ott ellene végrehajtást vezessenek, és annak, ki vendégül fogadja, ingóságait lefoglalják, és költséget okoznak.

Baján, 1884. évi Aprilhó 16-án

tisztelettel

kész szolgálja

Dreiszyger Kálmán

kir. közjegyzői segéd.

Hirek.

— **Küldöttség Helfynél.** A mult vasárnap nagy pártértekezlet határozata folytán a végrehajtó bizottság Leutschuk Jakab, Vagner Ferencz és Ettl Ferencz urakat birta meg, hogy Helfy Ignácot Baján a képviselőjelöltség ellogadására kérjék föl. A küldöttség tagjai csütörtökön reggel érkeztek Budapestre s itt, előzőleg távirati uton tett felszólítás folytán még Olay Lajos orsz. képviselő csatlakozott hozzájuk. Helfy Kiszaludy-utcai lakásán keresték föl, ki már előtte való nap értesült a küldöttség jöveteléről Gál Péter párt-elnöknek utján, kihez e hó 16-án d. u. következő táviratot intézte:

*) E rovatban közérdekű felszólalások, panaszok sat. — díj nélkül — a beküldő felelőssége mellett — közöltetnek. Névtelen közlemények nem vétetnek tekintetbe.

„Most térve haza kerületemből, itt találok a bajai végrehajtó bizottság tudósítását, mely szerint a vasárnap gyűlésen én lettem jelöltnek kiküldetésre. Légy tolmácsa, kérlek, legforróbb háláérzetemnek a nagy megtiszteltetésért és értesíts pár sorral, mikor szándékozik a küldöttség szerencsétlenni, hogy ahhoz képest időmet beosztzam. Hi ved: Helfy.

Gál Péter azonnal szintén táviratilag tudósította Helfyt, hogy a küldöttség már elutazott s így Helfy már várta megbizottainkat, midőn azok nála tiszteletüket tették. Olay Lajos rövid beszéd kíséretében Kiszaludy-utcai lakásán átnyújtá Helfynek a párt mult vasárnap értekezletének jegyzőkönyvét arról, hogy a bajai függetlenségi párt Helfy Ignácot léptette fel képviselőjelöltjének. A küldöttség szónoka egyttal arra kérte Helfyt, hogy mielőbb látogassa meg a kerületet, s tartsa meg program-beszédét a választók előtt. Helfy meleg szavakban köszönt meg a bajai függetlenségi párt kitüntető bizalmának nyilvánítását. A jelölt ezt annyival inkább sokra becsülte, mert Baja városához édes ifjúkori emlékek fűztek, s e város volt nagy nevű képviselőjéhez Tóth Kálmánhoz tisztelet és őszinte barátság kötötte. Mindenkor szerencsésnek fogja tartani, ha Baja városát az országgyűlésen képviselheti. A kerületben való látogatásra nézve Helfy tekintettel arra, hogy az országgyűlés még együtt van, nem adhatott határozott választ és látogatása idejének megállapítását későbbre halasztotta. Helfy ezután még hosszabban társalgott a küldöttség tagjaival s azokat vacsorára hívta, miről azonban ők, minthogy az esti hajóval már visszaindultak, sajnálattal lemondani voltak kénytelenek. A küldöttség ezután Irányi Dániel, majd a függetlenségi körben Czierer Akosnál tiszteletet, kik mindketten megígérték, hogy látogatásukkal szerencsétlenni fognak.

— **Városi közgyűlés** volt csütörtökön, mely csekély érdeklődés mellett folyt le. Első sorban a polgármester felelt a hozzá intézett interpellációra a Tury Mátyas t. ügyész által fölvetett végkielégítési összeg tárgyában. Tury a közszolgálat érdekében lemondott, hogy két ügyészi állás összehajtható legyen. A végkielégítést ekkor a közgyűlés szavazta meg neki s az ellen senkinek kifogása nem lehet. A közgyűlés tudomásul vette e választ a kétségkívül félreértésből eredt interpellációra. Érdekes tárgy volt még a Ferencz-eszatorna társaság átirata a Sugovicsa víznek megtisztítása tárgyában. E szerint a szigetét gát s a szeremei uti gát átmenetése, a mit leginkább emlegetnek, nem volna észszerű, mert a meder eliszapodására vezetne. De igenis helyes volna a régi állapot vissza állítása, mire a társaság hajlandó is, ha a város a költségeket részét viseli. A tanács azt ajánlja, hogy a társasággal való alkudozásra bizottság küldessék ki. Hosszas vita fejlődött ki ezután, melyből élesen kiemelkedett az a panasz, hogy a társaság nem tesz eleget törvénytábla kötelességeinek. Végül elfogadtatott a tanács javaslata s az a bizottság küldetett ki, mely a társasággal szemben fölmerült kérdések tisztázásával már régebből meg van bízva. A közgazdasági bizottságban megüresült helyre nagy többség Kozal János urat választotta meg. Dicséretet érdemel a közgyűlés azon határozata, melylyel a kereskedelmi és ipariskolának két új tanári állást szervezett. Az egyik, a nyelvtanári azonnal be lesz töltendő, míg a másik helyre, a rajztanári, egyelőre csak óradíjast alkalmaznak. A közgyűlési szabályrendelet kiadták tanulmányozás és jelentéstétel végett egy szakbizottságnak, míg a tűzrendőri statumra nézve, melyet a kormány már jóváhagyott, azt határozták, hogy az május 1-jén lép életbe. A gyűlés egyéb tárgyai kisebb érdekű s magán dolgok voltak.

— **A négy ipartársulati elnök** tisztelettel Latinovics Gábor urnál abból az alkalomból, hogy beszámoló illetőleg program-beszédét tartotta. Mint értesülünk, ez a dolog az iparosok közt nagy zúgolódást támasztott, mert a társulati elnököket senki sem birta meg, hogy Latinovics urnak köszönetüket kifejezzék. Éppen azért mind a négy ipartársulati név számos tag rendkívüli közgyűlés egybehívását fogja sürgetni s ott kijelentik, hogy az elnökök járhattak ugyan Latinovics urnál, de tiszteletgűk egészen személyes privát jellegű volt, mert ahhoz az ipartársulatoknak semmi közük.

— **A siklósi kir. járásbíróóság** f. évi május hó 1-től kezdve, az igazságügyminiszter 9881/84 sz. a. kelt rendelete folytán telegkönyvi hatósággal lesz felruházva, melynek illetékességi köre a siklósi járás területére terjed ki. A miniszter a telegkönyvi hatóságot azon föltétel alatt engedélyezte, hogy a költözési és felszerelési költségeket Siklós községe viseli.

— **A diphteritisz** városunkban szörványosan fellépett, minek folytán a tanács megtette a szükséges egészségügyi intézkedéseket. A gyermekek és pusztító rémének Györgyovits Miklós járásbíróági aljegyző úr 5 éves kedves kis leánya is áldozatul esett. A mélyen sujtott szülők fogadják a mi igaz részvétünk kifejezését is.

— **Fényes esküvő** volt e hó 16-án. Bauer Mihály közgazdasági gyakornok és földbirtokos vezette oltárhoz Piukovics Antal földbirtokos kedves és szép leányát: Ilonát. Felhőtlen boldogságot kívánunk az ifjú párnak.

— **A postahivatal** következő hirdetmény közlésére kért föl: A Budapest-zimonyi hajók, melyek most már naponként közlekednek f. hó 18-ikától kezdve lefelé, és 19-től kezdve felfelé a levelpostá közvetítésére is felfognak használni. Ezen intézkedés folytán a Bécsben feladott Bajára szóló levelek egyrésze, míg a Budapestben feladott összes levelek már a következő napon reggel 7 óra 45 perczkor Bajára érkeznek és még ugyanaznap tehát az előbbi kézbesítéshez képest teljes 24 órával előbb kézbesítetnek. A kézbesítést illetőleg csak annyiban áll be változás, a mennyiben a levélhordók a 8 órakor érkezett posta feldolgozása céljából 8 óra helyett 9 órakor kezdik meg a kézbesítést.

Üzleti tudositás.

Baja, 1884. ápril hó 19.

Arak métermázsánként:	
Buza	8.75—8.80
Kétszeres	7.80—8.—
Rozs	7.50—7.60
Arpa	6.70—6.75
Zab	6.45—6.50
Kukuricza	5.80—5.85
Köles	6.25—6.30
Bab	8.20—8.50

Laptulajdonos:
Olay Lajos.

Felelős szerkesztő:
Inczédi László.

220. szám
tlkv. 1884.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bajai kir. járásbíróság mint tlekkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Herle Márton közgyám vaskuti lakos végrehajtató kérelme folytán ifj. Schön Pál és neje Herle Erzsébet vaskuti lakos végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 476 frt 08

kr töke követelés ennek 1869. évi január hó 1-ső napjától járó 7% kamatai, 30 frt 30 kr végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 10 frt 55 kr és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. alapján és a 146. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő a Vaskút község 1754. számú tjkv-ben foglalt Schön Pál ifju és neje Herle Erzsébet közös nevéen álló A. f. 2222/b. hr. számú 392 frtra becsült 1000 öf nagyságu szöllőre ezenel elrendeltetik, és annak Vaskút község házánál leendő megtartására határidőül 1884. évi június 26-ik napjának d. e. 10 órája kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10% százalékát készpénzben vagy ovadék képes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. bíróság mint tlkvi hatóság.
Baján, 1884. évi január 26-án.

Rácó József,
kir. járásbíró.

Nyílt tér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

A MOHAI AGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVÍZE

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos. Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend. 1883. évben 1 millió palaczk szállított el.

Fris töltésben
mindenkor kapható

Édeskuty L.

m. kir. udv.

ásványvíz-szállítónál Budapeston.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

RAKTÁR BAJÁN: Michitsch István, Klenantz és Babócs, Drescher Gy. Spitzer Ignác uraknál.

DREHER ANTAL-féle

PALACZKSEREK

valódiságuk és hamisítlanságuk jótállása mellett

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nál

BUDAPESTEN,

vagy

DREHER ANTAL serfőzdéjében Kőbányán rendelhetők meg.

Megrendeléseknél mindenkor a legjobb minőségű reservált kiviteli ser jó eszközésbe. Bővebb árjegyzéket bárhova ingyen és bérmentve küldünk.

Ismételadókat vételökhöz mérten a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Ez alkalommal bátrak vagyunk egyuttal megemlíteni, miszerint mi távolabbi helyekre történt megbízásoknál, a midőn a küldemény hosszú ideig van uton, vagy azon esetben, ha a ser, raktárra vétetik s csak lassanként árusítatik el kívánatra mi

különleges serekkel

szolgálhatunk, melyeket különben csak tengertuli küldeményeknél, hol a szállítás maga 3—4 hót vesz igénybe, használunk.

Mi ezen különleges sereket, melyek erősebb főzetük, de különösen tartalomdúságuk folytán lényegesen nagyobb költséget okoznak, palaczkonként csak 1 1/2 krajczárral számítunk drágábban, tartósságuk és tisztaságukért félévi jótállást vállalva. Magától értetődik, hogy ezen különleges serek a legforróbb időszakban sem, nem csak nem lesznek zavarosak, hanem eredeti tisztaságukat és zamatukat félév elmúltával is megtartják.

STREINTZ és ESCHENLOHR

könyvnyomdatulajdonosok

ajánlják

helyben a Bódog-téren (Michitsch István úr házában) fennálló korszerűen berendezett

KÖNYVNYOMDÁJUKAT

mindennemű művek, hirlapok, röpiratok, falragaszok, továbbá legújabb diszítéssel kiállított meghívók, számlák étlapok, gyász- és halotti jelentések, legújabb divatú névjegyek, végre hatóságok, ügyvédek stb. részére szükséges bármimemű nyomtatványok pontos, hibátlan és a legjutányosabb árak mellett elkészítésére.

Vidéki megrendelések pontosan és a leggyorsabban etitelsjettnek.

A n. é. közönségnek az eddig irányunkban tanusított becses bizalmáért hálás köszönetet mondva, kérjük, miszerint azzal bennünket továbbra is megajándékozni kegyeskedjék.

Baján, 1884. ápril. hóban.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Kiváló tisztelettel

Streintz és Eschenlohr,
könyvnyomdatulajdonosok.